

Évnyitó a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán

Megkezdődött az idei tanév a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán. Az ünnepélyes évnyitót tegnap, szerdán délelőtt tartották, a Szabadság Filmszínházban. Dr. Moholi Károly főigazgatóhelyettes köszöntötte az intézet oktatóit, hallgatóit, az ünnepség vendégeit, köztük Hantos Mihályt, a megyei tanács elnökhelyettesét, Bagdi Sándort, a megyei pártbizottság munkatársát, Forgó Pált, a városi tanács vb művelődésügyi osztályának vezetőjét.

A tanévnyitón Hegedűs András, a főiskola főigazgatója mondott ünnepi beszédet. Hangsúlyozta: korunk követelménye, hogy az iskola, a pedagógus munkájában az alkotói szemlélet érvé-

nyesüljön. A mai tanároknak alkotó embereket kell nevelni, erre pedig csak akkor képesek, ha egész magatartásuk, pedagógiai szemléletük megfelel a megváltozott kor igényeinek. A mindig kérdező tanár helyét a diákokkal párbeszédre képes pedagógusnak kell elfoglalni, a statikus szemléletű oktatót felváltja a dialektikusan gondolkodó, a gyerekeket belülről ismerő, őket önállóságra, eredeti, egyéni gondolkodásra nevelni képes tanár.

Ezután Hegedűs András megnyitotta az 1974-75-ös tanévet. Köszöntötte az elsőéveseket, akiket a fogadalomtétel után a főiskola hallgatóivá fogadott. A

négyszázegy új hallgatót ezután a felsőbb évesek és az ifjúsági szervezet vezetősége nevében Sipos József, az intézmény KISZ-szervezetének titkára köszöntötte.

A főiskola szép hagyománya, hogy azoknak a nyugdíjas pedagógusoknak, akik 50, vagy több éve szereztek itt diplomát, díszokleveleket adnak át az évnyitó ünnepségeken. Az idén 13 pedagógus kapott arany-, gyémánt-, illetve vasdiplomát. Közülük ketten dr. Krizsanec Károlyné és Pásztor László a tegnapi ünnepségen vették át az okleveleket.

Az ünnepélyes tanévnyitót a főiskola női karának és irodalmi színpadának műsorával fejeződött be.

Felmentés, kinevezés

A Minisztertanács szeptember 15-i hatállyal dr. Tildy Zoltánt, az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökhelyettesét e tisztségre alól — a természetvédelem terén kifejtett tevékenysége elismerése mellett — felmentette, egyidejűleg dr. Tőkés Ottót, az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökhelyettesévé kinevezte.

(MTI)

NAPIRENDEN:

A munkások művelődése

Az új művelődési év küszöbén elkészült a munkások továbbképzés 1974-75. évi programja, amely a szakmai, politikai, az ideológiai ismeretek és az általános műveltség együttes gyarapítását irányozza elő sokkal több munkás számára, mint az előző évi terv. Az idei program szerint 1974-ben mintegy 170 ezer, 1975-ben pedig

185 ezer munkás részesül továbbképzésben. Az új rendszerű munkásképzés kezdetétől, vagyis 1972-től a negyedik ötéves terv végéig csaknem 450 ezer dolgozó továbbképzésére kerül sor. A párt- és kormányhatározattal összhangban szélesebb körben szervezik meg az intenzív általános iskolai tanfolyamokat is.

ELLENPÉLDATÁR

Helyszín: egy vaskereskedés.

— Kérek szépen két egy méteres függőnytartó rudat!

A pult mögötti fiatalember lehajol, s a vevő elé teszi az egy centiméter átmérőjű

— Megfelel?

— Igen, legyen szíves blokkolni!

Blokkolja. A vásárló fizet, s megy a portékáért. A kereskedő gondosan összeköti az alumínium rudak végét, majd a számlát a megscacolt közepére helyezi, s két ujjal fogva, mint valami kényes, festett tárgyat, átnyújtja a vevőnek.

— Nem lehetne becsomagolni? Még egyéb elintézni valóm is van, és tudja, buszon, Tarjánba...

— Ahhoz sok papír kellene! — mondja, s a következő vevő felé fordul.

A pörüljárt vásárló várakozik, hátha mégis... De nem. Elmegy a csomagolóhoz, ahol ugyanerre kéri az idősebb, tapasztaltabb, rutinosabb kereskedőt.

— Arra a részre, ahol fogja a rudat, adhatok egy kis papírt, hogy ugye, mégse a blokkot...

— Legyen szíves az egészet becsomagolni!

— Azt nem lehet! — s letep akkor papírt, amekkora a felét befedi.

— Akkor legyen szíves a panaszkönyvet!

— Ejnye! Ugyan ne tessék

már... — s még egy ugyanakkora szeletet lehasít a papírhengerből.

— Tudja, az embernek főnökei vannak, akik nekünk is parancsolnak, előírják, köteleznek, hogy...

A papírhálánynak van valami köze az energiaválsághoz?

Szolgáltatás: Gelka.

Egy tévétulajdonos a sok közül:

— Szeretném, ha kijönne egy szerelő, és megnézné a készüléket.

A kedves, szolgálatkész hölgy kitölt másolattal egy papírt.

— Mikor tartózkodnak otthon?

— Ha jönnek, akkor úgy szervezzük a napunkat, hogy pénteken fél 11-ig.

— Rendben, ott lesz a szerelő 10-re. Odaírom, hogy a készüléket 9 órakor bekapcsolják.

Ezen a napon nem a gyereket viszik a város másik felében lakó nagymamához, hanem a nagymama megy a gyerekekhez. Ő meghallgatja a feladatokat: 9 órakor alulról az első gonbot nyomja be.

10-kor engedje be a szerelőt. Ha fél 12-ig mégsem jönne, nyomja be ismételtén azt a gombot.

S a szerelő valóban nem jött.

Mit tesz az, akinél nincs nagymama? Kivesz egy nap szabadságot. Mert abból

mindenkinek úgyis olyan sok van!

Kedvelt, régi étterem, fél 2 és 2 között. Az étlapon a MENÜ felirat alatt olvasható: A., burgonyaleves, tavaszi sertésszelet burgonyával, fánk.

— Kérek egy „A” menüt.

A pincér hozza kis bográcsban a levest — burgonya nélkül. Elvégre már későre jár, vessen magára a vendég, hogy csak ilyenkor van ideje enni. Megérkezik a második fogás: a főtt krumpli széle érdekes módon elválnak a középtől: szürkén, keményen, hidegen. A magyarázat ugyanaz: hiába, késő van. Majd a fánk!

Aztán letesz az asztalra a pincér — szó nélkül — egy valamiféle süteményszeletet — ördögi ügyességgel elvágott — egytizedet. Szegény olyan szerencsétlenül fest az óriásnak tűnő kistányéron, hogy a vendég csak nézi, s alig jut szóhoz.

— Tessék mondani, ez mi?

— Elfogyott a fánk, ezt hoztuk helyette.

— Ez vice, köszönöm, nem kérem.

— Hozhatok helyette kávét?

A vendég, mit volt mit tenni, megengedte.

Örült, hogy utólag őt is megkérdezték, mit ohajt. De választani már csak két rossz között tudott.

Chikán Ágnes

Kitüntetett népművelők

Akire mindig lehet számítani

Dolgozó és tanuló fiatalok, egyetemisták és kisdíjakok, ki ne ismerné közülük Gruber Lászlót, a diákság közkedvelt Laci bácsiját? Bár mikor, bárhová megy, mindenütt ismerősök köszöntik. Lépten-nyomon megállítja, ügyes-bajos dolgaikban kíváncsiak a véleményére, kérik a segítségét. Szívesen válaszol, készségesen segít, számára a népszerűség nem nyűg.

— Az új tanév már nem taldja az egyetem nevelő-tudományi katedráján, de nyugdíjasként sem télenkedik. Négy évtizedes pedagógusi, népművelői munkásságának melyek a legemlékezetesebb momentumai?

— 1933-ban kezdtem tanítani. Kényszerű kihagyás, fél éves koncentrációs tábor, több évi munkaszolgálat után a felszabadulás segített vissza pályámhoz. Már meglevő, ének-zenei képesítesem mellé hamarosan tanári diplomát szereztem, magyartörténelem szakon. Évekig Hódmezővásárhelyen, a lánygimnáziumban, a tanítóképzőben és a pártiskolán

tevékenykedtem, éneket és zenét tanítottam. Majd Szegedre, a pedagógiai főiskolára, később a tudományegyetemre kerültem. Szívesen emlékszem az 1956-ot követő évekre, ekkor kezdődött pályám legmozgalmasabb időszaka.

— Az egyetem kulturális életének újjászervezése...

— Sokoldalúan művelt, tájékozott embereket akartunk az iskolából útjukra bocsátani. Azon fáradoztunk, hogy hallgatóink a szakma ismerete, fortélyai mellett a műveltség szeretetével kezdjenek munkához. 1957-ben számtalan ötletünk megvalósult: a Collegium Artium, a Szegedi Zenebarátok Kórusa, az Egyetemi Színpad, az Egyetemi Enekkar, a Filmbarátok Köre, a Filmesztétikai Kör azóta elválaszthatatlanul egybeforrott a diákság életével.

— Mindig fontos szerepet tulajdonított a művészeteknek...

— Hiszek a művészet emberformáló erejében. A zene, a film, a színház, a képzőművészet nemcsak pihen-

tet és szórakoztat, a valóság megismerésében is segít.

— Az Egyetemi Színpad, a Collegium Artium főként a diákság igényeit elégíti ki. Egy-egy neves előadóművész, tudós meghívásakor a hallgatók érdeklődését veszi figyelembe. Vasárnap délelőttként, a Filmbarátok Köre előadásain diákok és dolgozók, fiatalok és idősek bevesznek részt. Véleménye szerint ez a sorozat miért vált oly népszerűvé?

— A filmklubok missziója, hogy értő közönséget neveljen, jeles alkotások bemutatásával tájékoztasson egy-egy ország filmkultúrájáról. Ehhez azonban nem elegendő pusztán lepergetni a produkciót. A nézők szívesen hallgatják a bevezető rövid előadásokat, melyekben szó esik a filmek művészi jelentőségéről, filmtörténeti helyéről, formai eszközéről.

A TIT szabadegyetemének szervezésében is részt vesz. Természettudományos, irodalmi és művészeti kurzusokra toborozza a hallgatókat, diákokat, és üzemi munkásokat. Pedagógusi munkássága mindig népműveléssel párosult. A bölcsész karon elindította a falusi népművelési gyakorlatokat, pedagógiai megfigyeléseit cikkekben publikálta. Hat éve a bölcsészkar szakszervezeti bizottság titkára. Nyugdíjas-ként is számtalan az elfoglaltsága: már szervezi a Collegium Artium, a Korunk Tudománya következő előadásait. Munkájáért több ízben kitüntették, legutóbb, augusztus 20-án, a Szocialista Kultúráért-éremmel. Közösségszeretete, fáradhatatlansága példa a fiatalok számára.

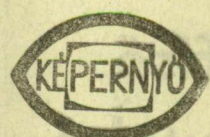
Ladányi Zsuzsa

Kétezer hektár gazdája

Több mint kétezer hektár szőlőterület gazdája a Dél-alföldi Pincegazdaság kisteleki kirendeltsége. Tizennégy termelőszövetkezettel és a Felgyőli Állami Gazdasággal kötötték tízéves szőlőértékesítési szerződést, hogy 38 ezer hektoliteres tárolójukat, és 120 mázsa szőlőt feldolgozó gépkapacitásukat minél eredményesebben használhassák ki.

Szőlő, must és bor felvásárlására, tárolására, kezelésére, s kis tételben értékesítésére van lehetőségük. A

pincegazdaság személyi és tárgyi munkafeltételeivel foglalkozott szerdai ülésén a kisteleki tanács végrehajtó bizottsága. A szocialista brigádban dolgozó 12 állandó boriipari szakmunkás tevékenységét 20-25 pincemunkás segíti a szűret időszakában, hogy feladataiknak, melyek a Márka üdítő ital alapanyagának előállításával és a borászati melléktermékek feldolgozásával, értékesítésével is bővültek, minél jobban eleget tehessenek.

Színház a stúdióban?

A televízió színházi közvetítéseinek technikai színvonaláról sokat lehet és kell beszélni — elsősorban szakmai körökben, a javítás szándékával. Nem vitatéma viszont, hanem — az eddigi gyakorlat alapján is — eldöntött tény, hogy az arra érdemes előadásokat kell közvetíteni. Olyan bemutatókat, amelyek értékeket és élményeket adhatnak egyetlen színházénál sokkal szélesebb közönségnek is. Ugyanígy érvényes ez, vagy talán még fokozottabban a

tévéstúdiókban felvett színművekre. Nagyobb a kiválasztók felelőssége, nehezebb a dolguk, több okból. Egyrészt: ha már nem színházi felvételtől van szó, feltétlenül ki kell használni a „tévéstílus” lehetőségeit (a színpaditól eltérő beállítások, más játéktípus, rövidítések stb.), tehát olyan darabot kell választani, amely ezt megengedi anélkül, hogy veszítene értékeiből. Említsek még azt a nem lényegtelen szempontot, hogy a stúdiófelvétel jóval drágább műsor, mint a színházi közvetítés.

Mindezek előrebocsátása után: nem tudjuk fenntartások nélkül helyeselni a választásokat, amelyek alapján vasárnap G. B. Shaw: *Sosem lehet tudni*, kedden pedig Fehér Klára: *A teremtes koronája* című darabja került a képernyőre. Az előbbi Ádám Ottó rendezte, szereplői a Madách Színház művészei voltak. Valószínűleg nem kizárólag ezért éreztük: mintha színházi közvetítést látnánk. Pedig stúdióban készült a felvétel, csak éppen nem sikerült a vizjátékot „tévéyszerűen” tálni! Nincs is ezen sok csodálkoznivaló. A darab vídám-mozgalmas jelenetei ugyanis nem igénylik a kamera intim közelségét, „színházi távolságból” is élvezhetők. Shaw könnyed-zelelmes dialógusait (amelyek egyébként ebben a darabban

nem túl magvas és mély tartalmakat hordoznak) minden megerősítés nélkül lehet követni, nincs szükség kiemelésre, felerősítésre, hangulati kiegészítésre — sajátos televíziós változtatásokra. Shaw darabjai közül jobbat is lehetett volna választani.

Akárcsak az NDK tévéfilmek közül, mert egészen biztos, hogy egyetlen szempontra figyelmeznünk (magyar az író), elégtelen ebben a felelősségteljes munkában. Most az egyszer pedig ezt tehették az illetékesek, egyébként miért is vásárolták volna meg az érdektelen témájú, hosszú történetet, sokbeszédű német szereplőkkel, akiknek mondatait ráadásul újra le kellett fordítani, a Fehér Klára művéből készült NDK tévéfilmet szinkronizálni — ami úgyszintén nem ingyen mulatság.

Központi fekvésű,

nagyméretű körút

pincehelyiségünket értékesítjük.

Ajánlatokat „Megegyezés 3679/12” jelűre a Sajtóháza bérjük.

x

Tanulmányi fegyelem a középiskolákban

Az Oktatási Minisztérium állásfoglalást tett közze a középiskolai tanulmányi fegyelem erősítéséről. Az állásfoglalásban hangsúlyozták: az elmúlt tanévben több olyan központi intézkedés lépett érvénybe, amely — közvetett módon — sokrétű hatást gyakorolt a középiskolai diákok tanulmányi magatartására, az iskolák munkafegyelmeire. Ilyenek voltak: a tanulmányi átlagosztályzat eltörlése, a tananyagcsökkentés, a kötelező házi feladatok korlátozása, az érettségi vizsga módosítása.

Az intézkedéseknek az volt a fő célja — és a továbbiakban is az marad —, hogy a középiskolások diákok kötelező tanulmányi összterhelését enyhítsék, hogy többet foglalkozzanak azokkal a tantárgyakkal, amelyek — pályairányultságuknak megfelelően — jobban érdeklik őket, és hogy ne szenvedjenek hátrányt amiatt, ha egyes — a pályaválasztás szempontjából nem elsőrendű — tantárgyakban eredményük a jeles alatt marad.

Az elmúlt tanév során végzett országos vizsgálatok, helyzetfelmérések azt bizonyították, hogy az intézkedések — az eredményes pedagógiai munka hatására — elérik fő céljukat. Ugyanakkor fény derült arra is, hogy a középiskolák egy részében a kötelező házi feladatok korlátozását sok diák úgy értelmezte, hogy nem kell tanulnia, elegendő számára a tanulmányok folytatásához szükséges minimális erőfeszítés — hangsúlyozza a minisztériumi állásfoglalás.

Az átlagosztályzat megszüntetése, az érettségi vizsga választható elemeinek bővülése és a minősítés öt fokozatának megszüntetése gyakran azt a téves elképzelést keltette, hogy elegendő a felvételi tárgyak fokozott tanulása, a többi tantárgy — pedig a továbbhaladás szempontjából közömbös.

A továbbiakban az állásfoglalás többek között aláhúzza: a diákokban tudatosítani kell, hogy minden tantárgyat, amelyet a középiskolában tanulnak — képességeiknek megfelelő szinten — el kell sajátítaniuk.